A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2016. december 8.*

„Előzetes döntéshozatal — 2008/48/EK irányelv — Fogyasztóvédelem — Fogyasztói hitel — A 2. cikk (2) bekezdésének j) pontja — Átütemezési megállapodások — Költségmentes halasztott fizetés — A 3. cikk f) pontja — Hitelközvetítők — A hitelezők nevében eljáró behajtó társaságok”

A C-127/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2015. március 12-én érkezett, 2015. február 17-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Verein für Konsumenteninformation**

és

az **INKO, Inkasso GmbH**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (előadó) és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. február 25-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Verein für Konsumenteninformation képviseletében S. Langer Rechtsanwalt,

– az INKO, Inkasso GmbH képviseletében C. Rabl Rechtsanwalt,

– a német kormány képviseletében T. Henze, M. Hellmann, J. Kemper és D. Kuon, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében D. Colas és S. Ghiandoni, meghatalmazotti minőségben,

– a litván kormány képviseletében K. Dieninis, D. Kriaučiūnas és J. Nasutavičienė, meghatalmazotti minőségben,

* * Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviseletében S. Grünheid és G. Goddin, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. július 21-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 133., 66. o.; helyesbítés: HL 2009. L 207., 14. o., HL 2010. L 199., 40. o. és HL 2015. L 36., 15. o.) 2. cikke j) pontjának és 3. cikke f) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Verein für Konsumenteninformation (fogyasztótájékoztatási egyesület; a továbbiakban: egyesület) és az INKO, Inkasso GmbH (a továbbiakban: Inko) közötti jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az Inko azon gyakorlata, hogy a fogyasztókkal fizetési halasztás nyújtására vonatkozó adósságátütemezési megállapodásokat köt a szerződéskötést megelőző tájékoztatás nélkül.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2008/48 irányelv (24) preambulumbekezdése kimondja:

„A fogyasztót a hitelmegállapodás megkötése előtt széleskörűen tájékoztatni kell, tekintet nélkül arra, hogy a hitel forgalmazásában részt vesz-e hitelközvetítő. Ezért általában a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozó követelményeket a hitelközvetítőre is alkalmazni kell. Amennyiben azonban az eladó és a szolgáltatók kisegítő tevékenység keretében foglalkoznak hitelközvetítéssel, nem helyénvaló őket az ezen irányelv szerinti, a szerződéskötést megelőző tájékoztatásra vonatkozó jogi kötelezettséggel terhelni. Az eladó és a szolgáltató például akkor tekinthető kisegítő tevékenység keretében hitelközvetítőnek, ha hitelközvetítői tevékenysége nem kereskedelmi, üzleti vagy szakmai tevékenységének fő célját jelenti. A fogyasztóvédelem ezekben az esetekben is megfelelő szinten valósul meg, mivel a hitelező feladata annak biztosítása, hogy a fogyasztó a szerződéskötést megelőzően akár a hitelközvetítő részéről – amennyiben a hitelező és a hitelközvetítő így állapodik meg –, akár más megfelelő módon teljes körű tájékoztatásban részesüljön.”

4 Az említett irányelv „Hatály” című 2. cikke értelmében:

„(1) Ezt az irányelvet hitelmegállapodásokra kell alkalmazni.

(2) Ez az irányelv nem alkalmazható a következőkre:

[…]

f) olyan hitelmegállapodások, amelyek alapján a hitel mentes a kamattól és egyéb díjaktól, valamint olyan hitelmegállapodások, amelyeknek értelmében a fogyasztónak három hónapon belül és kizárólag jelentéktelen összegű díjakkal kell a hitelt visszafizetnie;

[…]

j) olyan hitelmegállapodások, amelyek meglévő adósság díjmentes, halasztott megfizetésére vonatkoznak;

[…]

(6) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy csak az 1–4. cikk, a 6., 7. és 9. cikk, a 10. cikk (1) bekezdése, a 10. cikk (2) bekezdésének a)–i), l) és r) pontja, a 10. cikk (4) bekezdése és a 11., a 13., a 16. és a 18–32. cikk alkalmazandó azon hitelmegállapodásokra, amelyek értelmében a hitelező és a fogyasztó a halasztott fizetés vagy a visszafizetési módszerek tekintetében kölcsönösen elfogadott rendelkezéseket határoznak meg arra az esetre, ha a fogyasztó az eredeti hitelmegállapodást már eleve késedelmesen teljesíti, és amennyiben:

a) az ilyen rendelkezésekkel elkerülhető az ilyen késedelemmel kapcsolatos bírósági eljárás lehetősége; és

b) ezáltal a fogyasztóra nem vonatkoznak az eredeti hitelmegállapodásban megállapított feltételeknél kedvezőtlenebb feltételek.

[…]”

5 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

b) »hitelező«: olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása gyakorlása során hitelt nyújt vagy arra ígéretet tesz;

c) »hitelmegállapodás«: olyan megállapodás, amely alapján a hitelező a fogyasztónak hitelt nyújt vagy annak nyújtására ígéretet tesz halasztott fizetés, kölcsön vagy más, ezekhez hasonló pénzügyi megoldás formájában, azon megállapodások kivételével, amelyek folyamatos szolgáltatásnyújtásra vagy ugyanolyan jellegű áruk ugyanolyan mennyiségben történő folyamatos értékesítésére vonatkoznak, és amelyek esetében a fogyasztó az ilyen szolgáltatásokért vagy árukért azok rendelkezésre bocsátása időtartama alatt részletekben fizet;

[…]

f) »hitelközvetítő«: olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely nem hitelezőként jár el, azonban szakmai, üzleti vagy foglalkozása keretében gyakorolt tevékenységi körén belül – anyagi vagy egyéb kölcsönösen elfogadott pénzügyi formát öltő – díj ellenében:
   i. fogyasztók számára hitelmegállapodásokat kínál vagy ajánl;
   ii. fogyasztók számára hitelmegállapodások tekintetében az i. alpontban említettektől eltérő előkészítő munkával segítséget nyújt; vagy
   iii. a hitelező nevében fogyasztókkal hitelmegállapodásokat köt;

g) »a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége«: minden költség, ideértve a kamatot, jutalékot, az adókat és bármely olyan egyéb díjat, amelyet a fogyasztónak a hitelmegállapodás vonatkozásában meg kell fizetnie és amelyek a hitelező előtt ismertek, kivéve a közjegyzői költségeket; továbbá a hitelmegállapodáshoz kapcsolódó járulékos szolgáltatások költségei is, különösen a biztosítási díjak, amennyiben ezenfelül egy szolgáltatási szerződés megkötése a hitel megszerzéséhez, vagy a meghirdetett feltételek melletti megszerzéséhez kötelező;

h) »a fogyasztó által fizetendő teljes összeg«: a teljes hitelösszegnek és a hitel fogyasztó által viselt teljes költségének összege;

i) »teljeshiteldíj-mutató«: a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége a teljes hitelösszeg éves százalékában kifejezve, beleértve – adott esetben – a 19. cikk (2) bekezdésében említett költségeket;

[…]”

6 A 2008/48 irányelvnek a „Szerződéskötést megelőző tájékoztatás” címet viselő 5. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Kellő időben azt megelőzően, hogy a fogyasztót bármilyen hitelmegállapodás vagy ajánlat kötelezné, a hitelező és adott esetben a hitelközvetítő – a hitelező által felajánlott hitelfeltételek, valamint adott esetben a fogyasztó által kifejezett kívánságok és az általa nyújtott információk alapján – a fogyasztó rendelkezésére bocsátja a különböző ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat annak érdekében, hogy a fogyasztó megalapozott döntést hozhasson a hitelmegállapodás esetleges megkötéséről. […]”

7 Ezen irányelv „Szerződéskötést megelőző tájékoztatási követelmények bizonyos folyószámlahitel-kedvezmény formájában történő hitelmegállapodások és bizonyos egyedi hitelmegállapodások esetében” címet viselő 6. cikkének (1) bekezdésében így rendelkezik:

„Kellő időben azt megelőzően, hogy a fogyasztót a 2. cikk (3), (5) vagy (6) bekezdésében említett hitelre vonatkozó bármilyen hitelmegállapodás vagy ajánlat kötné, a hitelező és adott esetben a hitelközvetítő – a hitelező által felajánlott hitelfeltételek, valamint adott esetben a fogyasztó által kifejezett kívánságok és az általa nyújtott információk alapján – a fogyasztó rendelkezésére bocsátja a különböző ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat annak érdekében, hogy a fogyasztó megalapozott döntést hozhasson a hitelmegállapodás esetleges megkötéséről.

[…]”

8 Az említett irányelv „Mentességek az előzetes tájékoztatási követelmények alól” című 7. cikke értelmében:

„Az 5. és 6. cikk nem alkalmazandó a hitelközvetítőként kisegítő tevékenység keretében eljáró szállítókra és szolgáltatókra. Ez nem sérti a hitelező annak biztosítására irányuló kötelezettségét, hogy a fogyasztó a fenti cikkekben említett, szerződéskötést megelőző tájékoztatást megkapja.”

9 Ugyanezen irányelvnek „A hitelközvetítők egyes kötelezettségei a fogyasztók felé” című 21. cikke értelmében:

„A tagállamok biztosítják, hogy:

a) a hitelközvetítő a fogyasztóknak szánt reklámokban és dokumentumokban feltünteti a jogkörét, különösen azt, hogy kizárólag egy vagy több hitelező javára, vagy független ügynökként jár-e el;

b) adott esetben a fogyasztó által a hitelközvetítőnek fizetendő díjat a fogyasztó tudomására kell hozni, és a hitelmegállapodás megkötése előtt a fogyasztó és a hitelközvetítő között papíron vagy más tartós adathordozón rögzíteni kell;

c) adott esetben a fogyasztó által a hitelközvetítőnek fizetendő díjról a hitelközvetítőnek tájékoztatnia kell a hitelezőt, a teljeshiteldíj-mutató kalkulálása érdekében.”

Az osztrák jog

10 A 2010. május 20-i Verbraucherkreditgesetz (a fogyasztói hitelről szóló törvény) (BGBl. I, 28/2010. a továbbiakban: VKrG) 6. §-ának a szövege a következő:

„(1) Kellő időben azt megelőzően, hogy a fogyasztót bármilyen hitelmegállapodás vagy ajánlat kötelezné, a hitelező és adott esetben a hitelközvetítő – a hitelező által felajánlott hitelfeltételek, valamint adott esetben a fogyasztó által kifejezett kívánságok és az általa nyújtott információk alapján – a fogyasztó rendelkezésére bocsátja a különböző ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat annak érdekében, hogy a fogyasztó megalapozott döntést hozhasson a hitelmegállapodás esetleges megkötéséről. Ezeket az információkat nyomtatott formában vagy más tartós adathordozón kell a fogyasztó rendelkezésére bocsátani, és azoknak különösen a következőket kell tartalmazniuk:

1) a hitel típusa;

[…]

3) a teljes hitelösszeg és a lehívásra vonatkozó feltételek;

4) a hitelmegállapodás időtartama;

[…]

7) a teljeshiteldíj-mutató és a fogyasztó által fizetendő teljes összeg, a kamat mértékének kiszámításához használt valamennyi feltevést megemlítő reprezentatív példának a 27. §-sal összhangban történő bemutatásával;

[…]

(8) Az (1)–(7) bekezdésben rögzített tájékoztatási követelmények a hitelközvetítőre is vonatkoznak, amennyiben az nem a hitelközvetítésben kisegítő tevékenység keretében eljáró szállító vagy szolgáltató.”

11 A VKrG 25. §-a az alábbiakat írja elő:

„(1) A […] 2. szakasz rendelkezései és az alábbi különös rendelkezések alkalmazandók azokra a szerződésekre, amelyekkel valamely vállalkozó a fogyasztó számára díj ellenében fizetési halasztást vagy más pénzügyi megoldást nyújt. […]

(2) […] A készpénzárat, valamint az árut vagy a szolgáltatást a szerződéskötést megelőző tájékoztatásban (6. §, (1) bekezdés) […] fel kell tüntetni.”

12 Az Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (polgári törvénykönyv, a továbbiakban: ABGB) 1000. §-a értelmében:

„(1) A mérték meghatározása nélkül kikötött vagy jogszabályból eredő kamatok mértéke – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – évi négy százalék.”

13 E törvénykönyv1333. §-a kimondja:

„(1) Az adós által hitelezőjének a pénzkövetelés késedelmes megfizetésével okozott kár megtérítését a törvényes kamatok (1000. §, (1) bekezdés) szolgálják.

(2) A hitelező a törvényes kamatokon felül egyéb, az adósnak felróható és neki okozott károk, különösen a megfelelő peren kívüli behajtási intézkedések költségeinek megtérítését is követelheti, amennyiben ez utóbbiak a behajtott követeléssel arányosak. A felperes több, jogsértés megszüntetése iránti kérelmet terjesztett elő.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14 Az egyesület az osztrák jogszabályok alapján jogosult a fogyasztók védelme céljából, közérdekből indított, jogsértés megszüntetése iránti keresetet indítani.

15 Az Inko követelésbehajtási ügynökséget működtet. Tevékenységének keretében a hitelezők nevében felszólító leveleket küld az adósoknak, amelyekben feltünteti a hitelező fennálló követelését, beleértve a járulékos kamatokat és saját behajtási költségeit. Felszólítja az adósokat, hogy háromnapos határidőn belül rendezzék adósságukat, vagy töltsenek ki egy előre megszerkesztett űrlapot adósságuk átütemezési tervének elfogadására vonatkozóan, és azt küldjék vissza a számára. Az adósok a megállapodás megkötésével elismerik a követelés fennállását „a futamidő időtartamára számított adminisztrációs költségekkel és kamatokkal együtt”. Az adósok kötelezettséget vállalnak adósságuknak az említett terv szerinti, meghatározott összegű havi részletekben történő megfizetésére oly módon, hogy a törlesztéseket először az Inko költségeire számolják el, ezután a tőkére és a kamatokra.

16 Az egyesület kérelemmel fordult a Handelsgericht Wienhez (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) az iránt, hogy e bíróság tiltsa meg, hogy az Inko a fogyasztókkal az adósság visszafizetésére vonatkozó megállapodásokat kössön, halasztott fizetést biztosítva, anélkül hogy előzetesen a VKrG 6. §-ában foglaltak szerint tájékoztatná őket.

17 Az említett bíróság 2013. november 14-i határozatával helyt adott az egyesület kérelmének.

18 Az Oberlandesgericht Wien (bécsi tartományi felsőbíróság, Ausztria), amely előtt az érintett fellebbezést nyújtott be e határozattal szemben, azt 2014. július 30-i ítéletével részben megváltoztatta.

19 Mind az egyesület, mind az Inko felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz.

20 Ezen utóbbi megjegyzi, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökség, mint az Inko, üzletszerűen jár el, és tevékenységéért különböző költségeket számláz. A hitelezők nevében felajánlja az adósoknak halasztott fizetésre vagy a visszafizetés átütemezésére vonatkozó megállapodások kötését.

21 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Inko tevékenysége elsősorban a követelések behajtásából áll. Ezzel kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökség, mint az Inko, amelynek hitelközvetítői tevékenysége az általa fő tevékenységekként gyakorolt egyéb szakmai tevékenységekhez képest csak kisegítő jellegű, tekinthető-e a 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontja értelmében vett „hitelközvetítőnek”.

22 Ami az adósság késedelmes megfizetésének az osztrák szabályozásban előírt pénzügyi következményeit illeti, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az adósnak nem csak a 4%-os mértékű törvényes kamatokat kell megfizetnie, hanem meg is kell térítenie a hitelező által elszenvedett egyéb károkat, ideértve a követelés behajtásához kapcsolódó költségeket, amennyiben azok arányosak.

23 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az egyesület nem bizonyította, hogy az Inko által a késedelembe eső adósoknak felszámított kamatok és költségek összegszerűen túllépik a hitelezők számára az osztrák jogszabályoknak megfelelően olyan esetben fizetendő összegeket, amikor a hitelezők fizetési halasztást biztosítanak az ilyen adósok számára.

24 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy az Inko és a fogyasztók között létrejött, adósság átütemezéséről szóló megállapodásokat, amelyek halasztott fizetést biztosítanak, díjmentesnek kell-e tekinteni a 2008/48 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontja értelmében, és ennélfogva azok ki vannak-e zárva ezen irányelv hatálya alól.

25 E körülmények között az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontja értelmében vett »hitelközvetítőként« jár-e el az a követelésbehajtási ügynökség, amely üzletszerű követelésbehajtással összefüggésben megbízója nevében részletfizetési megállapodások megkötését ajánlja megbízójának adósai számára, minek körében tevékenységéért végső soron az adósok által viselendő költségeket számít fel?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

A 2008/48/EK irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontja értelmében vett »díjmentes, halasztott megfizetésnek« minősül-e az adós és annak hitelezője között követelésbehajtási ügynökség közvetítésével megkötött részletfizetési megállapodás, ha az adós abban csak a hátralékos tartozás, valamint olyan kamatok és költségek megfizetésére vállal kötelezettséget, amelyeket késedelme miatt egyébként is meg kellett volna fizetnie jogszabály alapján, tehát az említett megállapodás nélkül is?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második kérdésről

26 Második kérdésével, amelyet elsőként célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2008/48 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontját akként kell-e értelmezni, hogy egy hitelátütemezési megállapodás, amelyet a fogyasztó késedelembe esését követően köt e fogyasztó egy követelésbehajtási ügynökség közvetítésével, költségmentesnek tekinthető e rendelkezés értelmében, amennyiben e megállapodással a fogyasztó e hitel teljes összegének visszafizetésére, és azon kamatok és költségek megfizetésére vállal kötelezettséget, amelyeket az említett megállapodás hiányában is meg kellett volna fizetnie.

27 E kérdés megválaszolásához előzetesen hangsúlyozni kell, hogy a 2008/48 irányelv teljes és kötelező harmonizációt ír elő a fogyasztói hitelek tárgyában számos kulcsfontosságú területen, amelyre az Unióban valamennyi fogyasztó érdekei magas szinten és egyenlő módon való védelmezésének biztosítása, valamint a fogyasztói hitelek jól működő belső piaca kialakulásának megkönnyítése céljából van szükség (lásd: 2014. december 18-i CA Consumer Finance ítélet, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21. pont).

28 Ezen irányelvet, 2. cikkének (1) bekezdése értelmében, a hitelmegállapodásokra kell alkalmazni, kivéve többek között az ezen cikk (2) bekezdésének j) pontjában foglalt, olyan hitelmegállapodásokat, amelyek meglévő adósság díjmentes, halasztott megfizetésére vonatkoznak.

29 Egyrészt, ami a „hitelmegállapodás” fogalmát illeti, azt az említett irányelv 3. cikkének c) pontja olyan megállapodásként határozza meg, amely alapján a hitelező a fogyasztónak hitelt nyújt vagy annak nyújtására ígéretet tesz halasztott fizetés, kölcsön vagy más, ezekhez hasonló pénzügyi megoldás formájában, azon megállapodások kivételével, amelyek folyamatos szolgáltatásnyújtásra vagy ugyanolyan jellegű áruk ugyanolyan mennyiségben történő folyamatos értékesítésére vonatkoznak, és amelyek esetében a fogyasztó az ilyen szolgáltatásokért vagy árukért azok rendelkezésre bocsátása időtartama alatt részletekben fizet.

30 Meg kell állapítani, hogy a „hitelmegállapodás” e rendelkezés által meghatározott fogalma különösen tág, és magában foglalja az olyan megállapodást – mint amely az alapügy tárgyát képezi –, amely egy már meglévő adósság törlesztőrészleteinek átütemezésére vonatkozik.

31 E tekintetben egyértelműen következik a 2008/48 irányelv 2. cikkének (6) bekezdéséből, hogy azt főszabály szerint a hitelező és a fogyasztó között a halasztott fizetésre és a visszafizetés módjaira vonatkozóan létrejött megállapodásra kell alkalmazni, amennyiben ez utóbbi az eredeti hitelmegállapodást már eleve késedelmesen teljesíti.

32 Következésképpen egy ilyen megállapodást, amelyet a fogyasztóval akár közvetlenül a hitelező, akár az e hitelező nevében eljáró hitelközvetítő kötött, az említett irányelv 3. cikkének c) pontja értelmében vett hitelmegállapodásnak kell tekinteni, az ezen irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében foglalt eltérések sérelme nélkül.

33 Ezt követően másrészt azt kell mérlegelni, hogy egy ilyen megállapodás „költségmentesnek” tekinthető-e ugyanezen irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontja értelmében, amennyiben a fogyasztó a hitel teljes összegének a visszafizetésére, valamint azon kamatok és költségek megfizetésére vállal kötelezettséget, amelyeket e megállapodás hiányában a nemzeti szabályozás értelmében is meg kellett volna fizetnie.

34 Jóllehet a 2008/48 irányelv nem határozza meg kifejezetten a „költségek” fogalmát, meg kell jegyezni, hogy ezen irányelv 3. cikkének g) pontja szerint a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége minden olyan költséget jelöl, amelyet a fogyasztónak a hitelmegállapodás vonatkozásában meg kell fizetnie, és amely a hitelező előtt ismert (lásd: 2016. április 21-i Radlinger és Radlingerová ítélet, C-377/14, EU:C:2016:283, 84. pont).

35 A „hitelmegállapodás” fogalmának a 2008/48 irányelv 3. cikkének c) pontja szerinti és a „hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalmának ugyanezen irányelv 3. cikkének g) pontja szerinti különösen tág meghatározása az ezen irányelv által követett – a jelen ítélet 27. pontjában felidézett – célkitűzésnek felel meg, amennyiben lehetővé teszi a fogyasztók kiterjedt védelmének biztosítását.

36 Ezért az ugyanezen irányelv hatályának minden, az irányelv 2. cikkének (2) bekezdése szerinti korlátozását e célkitűzésre figyelemmel kell értelmezni.

37 Következésképpen, amennyiben egy, a már meglévő adósság fizetésének új feltételeit tartalmazó megállapodással a fogyasztó nem csak a hitel teljes összegének visszafizetésére, hanem olyan kamatok és költségek megfizetésére is kötelezettséget vállal, amelyekről a vissza nem fizetett hitel nyújtására vonatkozó eredeti szerződés nem rendelkezett, úgy egy ilyen megállapodás nem tekinthető a 2008/48 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontja értelmében „költségmentesnek”.

38 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Inko által a fogyasztóknak késedelembe esésüket követően javasolt, hitel újraütemezésére vonatkozó megállapodások értelmében a fogyasztók arra vállalnak kötelezettséget, hogy adósságukat havi részletekben megfizetik akként, hogy a kifizetéseket először az Inko költségeire, majd a fennmaradó fizetendő tőkére és a kamatokra számolják el.

39 Egy ilyen megállapodás, amely a fogyasztó számára egy hitelkövetelés-behajtási ügynökség, a jelen esetben az Inko, olyan költségeinek megfizetését írja elő, amelyeket az eredeti hitelmegállapodás nem tartalmazott, nem tekinthető a 2008/48 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontja értelmében „költségmentesnek”.

40 A jelen ítélet 27. pontjában említett, a valamennyi fogyasztó érdekei magas szinten való védelmezésének biztosítása iránti célkitűzésre tekintettel egy ilyen megállapítást nem tehetnek kétségessé az e megállapodásban szereplő kamatok és költségek halmozott összegei, még akkor sem, ha ezek az összegek nem haladják meg a felek közötti megállapodás hiányában az alkalmazandó nemzeti szabályozás alapján fizetési késedelem esetén követelhető összegeket.

41 Ilyen körülmények között a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/48 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontját akként kell értelmezni, hogy egy hitelátütemezési megállapodás, amelyet a fogyasztó késedelembe esését követően köt e fogyasztó és a hitelező egy követelésbehajtási ügynökség közvetítésével, e rendelkezés értelmében nem tekinthető „költségmentesnek”, amennyiben e megállapodással a fogyasztó e hitel teljes összegének visszafizetésére, és olyan kamatok és költségek megfizetésére vállal kötelezettséget, amelyeket a hitel nyújtásáról szóló eredeti megállapodás nem tartalmazott.

Az első kérdésről

42 Első kérdésével, amelyet másodikként célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontját és 7. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökséget, amely egy hitelező nevében a vissza nem fizetett hitel átütemezésére vonatkozó megállapodást köt, de csak kisegítő jelleggel jár el hitelközvetítői minőségben, e 3. cikk f) pontja értelmében „hitelközvetítőnek” kell tekinteni, és vonatkozik rá az ezen irányelv 5. és 6. cikke szerinti, a fogyasztónak a szerződéskötést megelőző tájékoztatására vonatkozó kötelezettség.

43 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az említett 3. cikk f) pontja értelmében a „hitelközvetítő” olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely nem hitelezőként jár el, azonban szakmai, üzleti vagy foglalkozása keretében gyakorolt tevékenységi körén belül – anyagi vagy egyéb kölcsönösen elfogadott pénzügyi formát öltő – díj ellenében a fogyasztók számára hitelmegállapodásokat kínál vagy ajánl, a fogyasztók számára hitelmegállapodások tekintetében előkészítő munkával segítséget nyújt, vagy a hitelező nevében a fogyasztókkal hitelmegállapodásokat köt.

44 Következésképpen egy olyan követelésbehajtási ügynökséget, mint az Inko, amely egy hitelező nevében jár el egy vissza nem fizetett hitel átütemezésére vonatkozó megállapodás kötése során, amelynek értelmében a fogyasztó kötelezettséget vállal a hitel visszafizetésére, valamint kamatok és költségek megfizetésére, az e rendelkezés értelmében vett „hitelközvetítőnek” kell minősíteni.

45 Az alapügy tárgya az a kérdés, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökségnek, mint amilyen az Inko, kötelezettsége áll-e fenn a tekintetben, hogy e hitelközvetítőként végzett tevékenységek címén a fogyasztókat a VKrG-nek a 2008/48 irányelv 5. cikkét átültető 6. cikkében foglalt, szerződéskötést megelőző információkról tájékoztassa.

46 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a hitelközvetítő főszabály szerint az ugyanezen irányelv 5. és 6. cikkében előírt, a fogyasztónak a szerződést megelőző tájékoztatására vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozik.

47 Mindazonáltal a 2008/48 irányelv 7. cikke első mondatának megfelelően a hitelközvetítőként kisegítő tevékenység keretében eljáró szállítók és szolgáltatók nem tartoznak e kötelezettség hatálya alá. E vonatkozásban ezen irányelv (24) preambulumbekezdése kimondja, hogy az eladó és a szolgáltató például akkor tekinthető járulékos tevékenység keretében hitelközvetítőnek, ha hitelközvetítői tevékenysége nem kereskedelmi, üzleti vagy szakmai tevékenységének fő célját jelenti.

48 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapügy valamennyi körülményének, különösen az érintett hitelközvetítő tevékenységének fő céljára tekintettel megállapítható-e, hogy az az ezen irányelv 7. cikkének első mondata értelmében vett kisegítő tevékenység keretében jár el.

49 Ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy az a kivétel, amelyben a hitelközvetítő részesülhet a fogyasztónak a szerződéskötést megelőzően történő tájékoztatására vonatkozó kötelezettség alól, nem érinti a „hitelközvetítő” 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontja értelmében vett fogalmát, mindössze annak kizárására irányul, hogy azok a személyek, akik csak kisegítő tevékenység keretében járnak el közvetítői minőségben, az ugyanezen irányelv 5. és 6. cikkében előírt, szerződéskötést megelőző tájékoztatási kötelezettség hatálya alá tartozzanak, míg az említett irányelv egyéb rendelkezései, közülük a fogyasztókkal szemben fennálló egyes hitelközvetítői kötelezettségekre vonatkozó 21. cikk, továbbra is alkalmazandó e személyek tekintetében.

50 E kivétel nem eredményezi a fogyasztóvédelem 2008/48 irányelv által előírt szintjének sérelmét.

51 E tekintetben, amint azt a főtanácsnok lényegében megállapította indítványának 28–30. pontjában, az irányelv 5. és 6. cikkében előírt azon kötelezettség, hogy a hitelező és adott esetben a hitelközvetítő a szerződéskötést megelőzően tájékoztassa a fogyasztót, a jelen ítélet 27. pontjában említett, valamennyi fogyasztó számára magas szintű érdekvédelem biztosítására irányuló célkitűzés megvalósításához járul hozzá (lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i CA Consumer Finance ítélet, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21. pont; 2016. április 21-i Radlinger és Radlingerová ítélet, C-377/14, EU:C:2016:283, 61. pont).

52 Márpedig, amint az kitűnik az említett irányelv 7. cikkének második mondatából, együttes olvasatban ugyanezen irányelv (24) preambulumbekezdésével, a 2008/48 irányelv 7. cikkének első mondatában foglalt, a kisegítő tevékenység keretében eljáró szállítókra és szolgáltatókra vonatkozó kivétel nem sérti a hitelező arra vonatkozó kötelezettségét, hogy gondoskodjon arról, hogy a fogyasztó megkapja az ezen irányelv 5. és 6. cikkében említett, szerződést megelőző tájékoztatást.

53 A fenti megfontolások fényében az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontját és 7. cikkét akként kell értelmezni, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökséget, amely egy hitelező nevében a vissza nem fizetett hitel átütemezésére vonatkozó megállapodást köt, de csak kisegítő jelleggel jár el hitelközvetítői minőségben, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e 3. cikk f) pontja értelmében „hitelközvetítőnek” kell tekinteni, és nem vonatkozik rá az ezen irányelv 5. és 6. cikke szerinti, a fogyasztónak a szerződéskötést megelőző tájékoztatására vonatkozó kötelezettség.

A költségekről

54 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke (2) bekezdésének j) pontját akként kell értelmezni, hogy egy hitelátütemezési megállapodás, amelyet a fogyasztó késedelembe esését követően köt e fogyasztó és a hitelező egy követelésbehajtási ügynökség közvetítésével, e rendelkezés értelmében nem tekinthető

„költségmentesnek”, amennyiben e megállapodással a fogyasztó e hitel teljes összegének visszafizetésére, valamint olyan kamatok és költségek megfizetésére vállal kötelezettséget, amelyeket a hitel nyújtásáról szóló eredeti megállapodás nem tartalmazott.

2) **A 2008/48 irányelv 3. cikkének f) pontját és 7. cikkét akként kell értelmezni, hogy egy olyan követelésbehajtási ügynökséget, amely egy hitelező nevében a vissza nem fizetett hitel átütemezésére vonatkozó megállapodást köt, de csak kisegítő jelleggel jár el hitelközvetítői minőségben, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, e 3. cikk f) pontja értelmében „hitelközvetítőnek” kell tekinteni, és nem vonatkozik rá az ezen irányelv 5. és 6. cikke szerinti, a fogyasztónak a szerződéskötést megelőző tájékoztatására vonatkozó kötelezettség.**

Aláírások